KVINDEN OG SAMFUNDET

Dansk Kvindesamfunds Formaal er at arbejde for **Kvinders politiske Valgret og Valgbarhed** samt at virke til Fremme for Kvindernes almene Udvikling, for deres Uddannelse til selvstændigt Erhverv og for at forbedre deres Stilling i Familie, Samfund og Stat . . . . . .

SOM NUTIDS KVINDE SAA FREMTIDS SLÆGT · DRONNING MARGRETHE

UDG. AF DANSK KVINDE-SAMFUND

25. Aarg.	30. November 1909.	Nr. 20.

Sociale Køberforeninger.

Foredrag holdt af Frk. cand. polit. *Elna Dahlberg.*

Kvinder er Kvinder nærmest, det er derfor først og fremmest Kvinders Pligt at søge at hjælpe overalt, hvor vi ser Samfundet handle ilde med andre Kvinder, i alt Fald maa vi nødig gaa i Spidsen for det mishandlende Samfund, men i Tankeløshed og Uvidenhed gør vi det desværre til Tider.

De Kvinder, vi i Aften skal interessere os for er Syerskerne, og mange af disse bliver rent ud sagt mishandlede af Samfundet, og i mange Tilfælde kan de takke os andre Kvinder derfor, vi har nu en Gang sat os i Hovedet, at vi vil have Læg, Plisséer, Festons og Blonder og anden Pynt paa vort Linned og vore Bluser, men vi vil ikke betale ret meget derfor; — vi har en overnaturlig Forestilling om, at Maskinen gør det hele, — Syerskens Løn kender vi ikke noget til, den er os ganske uvedkommende, paa det Punkt føler vi os ganske ansvarsløse.

Men er det nu rigtigt?

Er her ikke netop en Gerning for os at tage op?

For at Tilhørerne rigtig kan forstaa, at Forholdene virkelig er saa slette, at man til Tider kan tale om Mishandling, bliver jeg nødt til at trætte dem med nogle *Detaljer.*

Syerskerne har for en halv Snes Aar siden stiftet en Fagforening, de vilde søge at bedre deres slette Kaar ved at benytte de samme Midler, som i saa mange Tilfælde var lykkedes for Mændene. Midlet lykkedes for de kv. Herreskræddere, disse staar nu med en ret stærk Organisation paa ca. 1200 Medlemmer, de har faaet udarbejdet en Priskurant og faaet Lønnen noget hævet, men for Syerskerne inden for Damekonfektionen slog det fejl. Disse Syersker var for splittede, de sad som Hjemmearbejdere rundt omkring paa deres Kvistkamre, de var ikke til at faa fat i, og fik man endelig fat i dem, saa var de saa lavt lønnede, at de maatte anse et Fagforeningskontingent for næsten uoverkommeligt, maaske mangler de ogsaa Mod; mange af dem mangler ogsaa Forstaaelse af en Fagforening, de er ikke helt igennem Arbejderkvinder, de synes, det er tarveligt at staa i en Fagforening.

Nok er det, Foreningen tæller kun ca. 70 københavnske Medlemmer af Byens 8000 Syersker. De har altsaa ikke selv kunnet klare Skærene, men en Ting har de gjort, *de har forsøgt at lægge Kortene paa Bordet,* saaledes at enhver kan se, hvor lavt de gennemgaaende er lønnede.

I April 1906 afholdt de en *Udstilling,* den bestod af 62 forskellige Genstande indenfor Damekonfektionen, Kostumer, Kjoler, Overstykker, Linned etc., og paa hver Genstand var klæbet en Seddel, der angav, hvor stor Sylønnen havde været, og hvor lang Arbejdstiden havde været, begge Dele var taget som Udskrift af Syerskernes Afregning med vedkommende Arbejdsgiver.

Lad os i Aften se lidt nærmere paa de Oplysninger, som disse Sedler gav. Jeg har ladet Resultatet opnotere paa *Tavlen*)* her bagved, og De vil sikkert alle forbav-

*) Tavlen findes aftrykt Side 251.